

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та контроль розрахунків з дебіторами на прикладі
ТОВ «ЮГСВЕТ»

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Міогло Олена Георгіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Канд. економ. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Черкашина Тетяна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Однією з важливих галузей забезпечення економічної безпеки бізнесу у сучасних умовах господарювання є грамотне управління дебіторською заборгованістю. Саме тому особливе значення набувають теоретичні і практичні питання щодо управління дебіторською заборгованістю, яка постійно зростає, що пов'язано із загостренням проблем неплатежів.

Мета дослідження є виявлення тенденцій та проблем в організації обліку розрахунків з дебіторами і розробка на цій основі пропозицій щодо їх вирішення за даними досліджуваного підприємства.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні основи організації обліку розрахунків з дебіторами;
- розглянути поняття та склад дебіторської заборгованості;
- охарактеризувати облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, визначити принципи організації обліку розрахунків з іншими дебіторами;
- виявити особливості обліку розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві;
- дослідити теоретичні і практичні аспекти проведення контролю та аналізу дебіторської заборгованості на ТОВ «ЮГСВЕТ»;
- виявити існуючі проблеми в обліку дебіторської заборгованості та сформулювати комплекс рекомендацій щодо поліпшення організації обліково-аналітичної системи підприємства.

Об'єктом дослідження є дебіторська заборгованість підприємства, її облік та контроль.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку та аналізу на ТОВ «ЮГСВЕТ».

Методи дослідження:

- спостереження: наукове дослідження процесу організації обліку виникнення, сплати або списання дебіторської заборгованості, документальне оформлення всіх операцій стосовно дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги;
- опис: в роботі описані всі вимоги та стандарти, яким повинен відповідати облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів;
- аналіз: за допомогою прийомів елімінування, вертикального та горизонтального аналізу, порівняння були виявлені тенденції протікання різних видів діяльності підприємства, аналіз особливого впливу дебіторської заборгованості на підприємство, а також аналіз наслідків, що випливають з порушення нормального обороту коштів на підприємстві;
- узагальнення: узагальнення всіх економічних показників ефективної діяльності підприємства;
- систематизація даних по підприємству.

Інформаційною базою написання випускної роботи є законодавчі та нормативні документи України, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку дебіторської заборгованості, спеціалізовані періодичні видання, а також первинні документи, облікові реєстри та форми звітності ТОВ «ЮГСВЕТ».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 18-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 94 сторінок. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти обліку та контролю дебіторської заборгованості» розглянуто економічну сутність розрахунків з покупцями та замовниками, виникнення дебіторської заборгованості – досліджені економічні та нормативні передумови формування економічної

концепції дебіторської заборгованості, конкретизований методичний підхід щодо її класифікації.

У другому розділі «Особливості обліку дебіторської заборгованості на ТОВ «ЮГСВЕТ» розглянута загальна фінансово-господарська характеристика підприємства «ЮГСВЕТ» та аналіз його основних економічних показників діяльності. Та запропоновані напрямки вдосконалення діючої системи обліку розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві.

У третьому розділі «Контроль та економічний аналіз як інструменти підвищення ефективності управління коштами у розрахунках» розглянуто методичні та практичні аспекти проведення контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві. А також проведено аналіз дебіторської заборгованості досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Бухгалтерський та податковий облік дебіторської заборгованості на підприємстві організований згідно з чинним законодавством України, положень та стандартів бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості у ТОВ «ЮГСВЕТ» має досить високий ступінь автоматизації. Облік ведеться за допомогою таких програмних продуктів, як 1С «Бухгалтерія» та «М.Е.Дос».

2. Критична оцінка діючої практики обліку дебіторської заборгованості на підприємстві дозволила встановити деякі її недоліки та відокремили шляхи їх подолання: на підприємстві відсутній Наказ про облікову політику, відсутній графік документообігу, складанням та перевіркою документів щодо розрахунків з покупцями займається бухгалтер, слідкують за оплатою - менеджери відділу реалізації, складає акти звірки - бухгалтерія центрального офісу, тобто функції достатньо розрізнені серед персоналу, також на підприємстві не створюється резерв сумнівних боргів.

3. Проведено аналіз фінансового стану досліджуваного підприємства та аналіз дебіторської заборгованості, за результатом якого можна зробити висновок, що за аналізований період на підприємстві спостерігається погіршення всіх основних показників діяльності, а саме: середньорічна вартість основних засобів, виручка від реалізації продукції, валовий прибуток, чистий прибуток, віддача основних засобів, рентабельність продажу.

Проте аналіз фінансової стійкості ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що за аналізований період підприємство з кризового фінансового стану у 2018 році шляхом збільшення власних обігових коштів підприємство стало абсолютно стійким. Слід зауважити, що підприємство майже не вдавалося до залучення позикових коштів - протягом року відсутні довгострокові кредити і позики, але наявні короткострокові кредити банків.

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що найбільш ліквідних активів не вистачає протягом усього досліджуваного періоду для покриття найбільш термінових зобов'язань. Баланс підприємства не є абсолютно ліквідним.

Динаміка обсягів дебіторської заборгованості показала, що за аналізований період обсяги дебіторської заборгованості мали тенденцію зростання до 2017 року включно, проте вже у 2018 році обсяги дебіторської заборгованості знизились з 36 222,6 тис. грн до 36 009,6 тис. грн.

На ТОВ «ЮГСВЕТ» дебіторська заборгованість складає 66,5% в загальній сумі оборотних активів підприємства. Вона складається з дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та іншої дебіторської заборгованості, представленою заборгованістю за розрахунками з підзвітними особами.